

DOWN

AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 4 / 2015

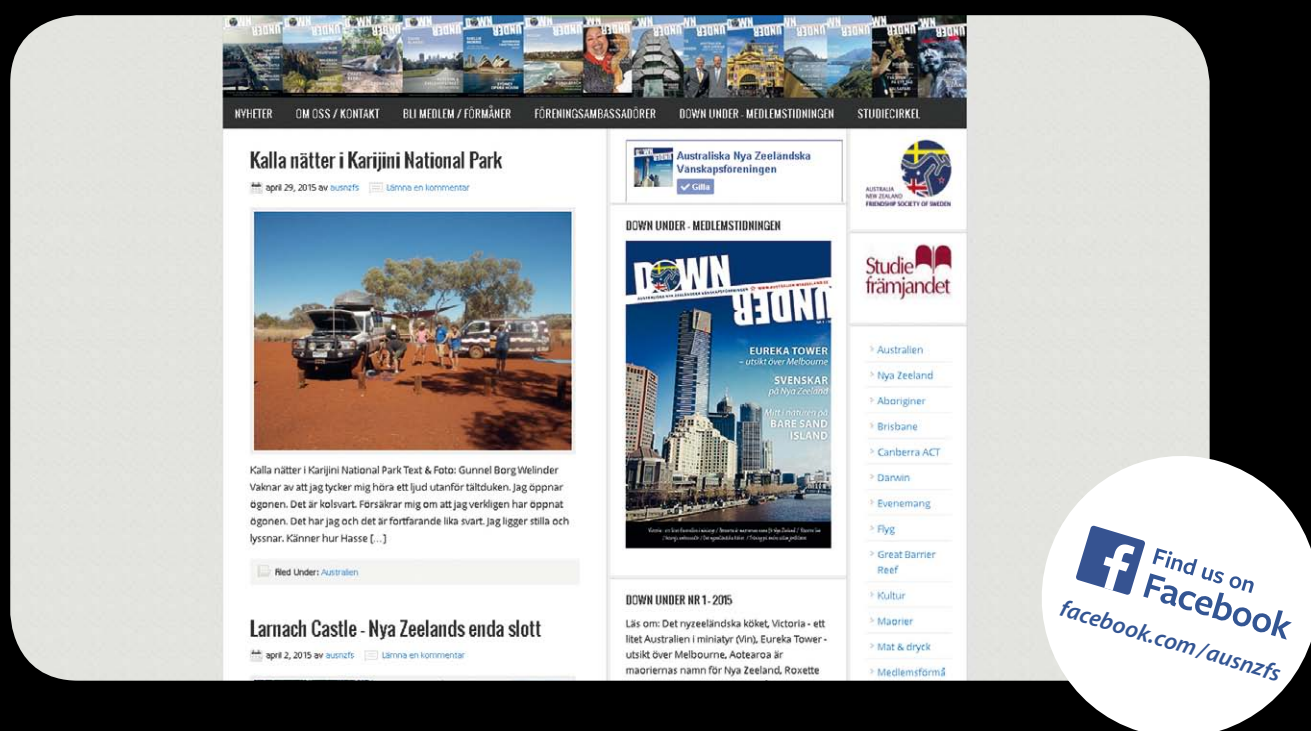
Möten med det
VILDA
AUSTRALIEN

PÅ SAFARI
i Västra Australien

*City Explorer / Australiens ambassadör på besök i Lund / Tomten i badbyxor / Resa själv, med sällskap eller både och?
Sex bästa caféerna för frukost i Sydney / Adelaide Hills och Eden Valley / Vi söker reseberättelser till Down Under*

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem

I AUSTRALISKA NYA ZEELÄNSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN

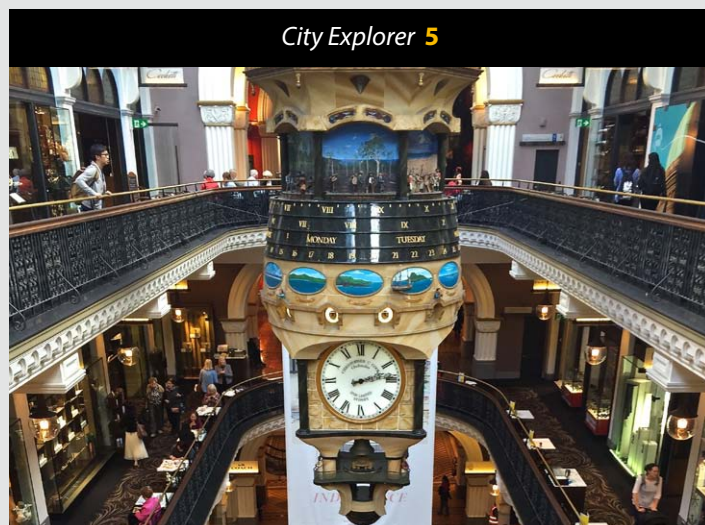
Medlemsavgift 200:- kalenderår. Förutom vår medlemstidning erhåller du en mängd rabatter hos företag och föreningar som vi samarbetar med. Att bli medlem utvecklar och lönar sig! Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2. Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Vi närmar oss jul och nyår och återigen går ett år mot sitt slut. Nästa år fyller Australiska Nyzeeländska Vänskapsföreningen 45 år, 1969 – 2016. Både imponerande och fantastiskt kul att föreningen lever och finns kvar. Jag hoppas att ni vill vara med oss även i framtiden, bli medlem i föreningen, skriv artiklar i vår tidning och föreläs gärna på din hemort om våra länder Australien och Nya Zeeland. Det blev ingen resa Down Under för egen del under 2015 men jag gläds istället åt att en av mina bonussöner befinner sig i Sydney för ett år som working holiday-resenär. Gissar att jag varit en bidragande orsak till valet av resa. Glöm inte att gilla oss på facebook och sist men inte minst, we need ya mate!

God Jul och Gott Nytt år!

Lars Wallin
Chefredaktören

INNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

7 AUSTRALIENS AMBASSADÖR
PÅ BESÖK I LUND

10 TOMTEN I BADBYXOR

11 RESA SJÄLV, MED SÄLLSKAP
ELLER BÅDE OCH?

12 NYHETER & MEDLEMSFÖRMÅNER

SEX BÄSTA CAFÉERNA
FÖR FRUKOST I SYDNEY 16

ADELAIDE HILLS
OCH EDEN VALLEY 17

VI SÖKER RESEBERÄTTELSE
TILL VÅR MEDLEMSTIDNING
DOWN UNDER 18

BLI MEDLEM 19

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyzeeland.se

REDAKTION
Chefredaktör: Lars Wallin
lars@larswallin.nu, +46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@psy.lu.se, +46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@sca.amadeus.com, +46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida: Dromedarer
Foto: Karin Lindberg

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch har ordet

Klimatmötet i Paris med syftet att komma överens om ett nytt klimatavtal har just avslutats. Förhoppningsvis har man enats om att minska koldioxidutsläppen och maximalt två graders medeltemperaturökning jämfört med situationen före industrialiseringen. Av världens 20 största ekonomier ligger Australien högst med ett utsläpp av 24,4 ton växthusgaser per capita enligt organisationen Climate Transparency. Australiens regering försvarar exporten av kolkraft och klimatplanerna beräknas få små effekter på utsläppen. En rapport från Australiens institut för klimatåterställning visar att redan med dagens utsläppsnivå föreligger en tioprocentig risk att överstiga tvågradersmålet, även om vi skulle sluta släppa ut nya växthusgaser idag. Ett sätt att minska energiförbrukningen är att uppmuntra människor att äta mer växtbaserad mat. Enligt FNs livsmedels- och jordbruksorganisation är boskapsuppfödningen den näst största källan till växthusgasutsläpp i världen. När det gäller köttkonsumtion per person visar Jordbruksverkets statistik för genomsnittet under åren 2007-09 att Australien ligger på andra plats med 115 kg/år och Nya Zeeland på tredje plats med 113 kg/år efter USA på första plats med 124 kg/år. I Sverige att köttkonsumtionen också stigit, vilket med 80 kg/år ger plats 37 i statistiken.

Under en stor del av hösten, närmare bestämt från den 18 september till den 30 oktober, spelades VM i rugby i England med 20 deltagande lag. VM i rugby är det största internationella idrottevenemanget i världen efter OS och VM i fotboll, och intresset avspeglades sig i att hela 2 477 805 åskådare såg matcherna i årets VM. Nya Zeeland, som vann det första världsmästerskapet 1987 och det senaste 2011, var stora favoriter att vinna årets mästerskap. Nya Zeeland motsvarade förväntningarna och besegrade Australien, som vann världsmästerskapet 1991 och 1999, i finalen med resultatet 34-17. Därmed blev Nya Zeeland det första laget att försvara en världsmästartitel. Vägen till finalen gick via gruppseger, kvartsfinalvinst över Frankrike och seger mot Sydafrika i semifinalen. Australien hade det lite besvärligare. Speciellt i kvartsfinalen mot Skottland där man låg under i hela matchen till dess att det var två minuter kvar. Då tilldömdes "The Wallabies", som är Australiens smeknamn, en mycket omdiskuterad straff, som betecknades som en rejäl domartabbe. Straffen sattes och Australien vann med 35-34. Enligt experter har spelet ändrat karaktär. Det är inte längre viktigast att hitta rätt mellan stolparna, utan att hantera bollen när den är i spel. Nya

Zeeland eller "All Blacks", de nya världsmästarna, anses vara bäst på detta.

Kontakten med medlemmarna, och även andra personer som är intresserade av våra vänskapsländer, är alltid trevliga och berikande. Under hösten har jag vid två tillfällen berättat om resan till Nya Zeeland och Australien, som jag gjorde med mina barn 2011-12. I pausen och efter presentationerna har flera deltagare berättat om sina upplevelser och bidragit med fakta om de förhållanden som de känner till, vilket i många fall har gett nya insikter och kontakter. Vid dessa presentationer har Vänskapsföreningen samarbetat med arrangerande bibliotek, som har varit ansvariga för marknadsföringen och de praktiska arrangemangen. Detta samarbete har fungerat alldeles utmärkt och i mån av intresse fortsätter vi gärna med detta upplägg.

Ett annat arrangemang som Vänskapsföreningen bjöd in till var ett möte i Lund med Australiens ambassadör Gerald Thomson, som inför några medlemmar och studenter berättade om sin vardag som ambassadör. Tidningsläsning och lyssnande på nyheter utgjorde en daglig sysselsättning, medan att hjälpa australier i nöd eller sponsra australiska artister inte var så vanligt. Kortare eller längre rapporter om aktuella händelser skickas till regeringen i Canberra då det är påkallat. På frågan från en orolig förälder till en australisk student som studerar i Lund om det finns anledning till oro med tanke på att Sverige har höjt säkerhetsnivån från tre till fyra på en femgradig skala, svarade ambassadören att inga särskilda åtgärder behövde vidtas. Han menade att det var bra att höja säkerhetsnivån i Sverige och påpekade att den har legat på motsvarande nivå i Danmark ett längre tag. En annan fråga som ventilerades var vilken effekt förbudet att göra reklam på cigarettförpackningar har haft sedan det infördes 2012. Ambassadören hade inte tillgång till någon officiell statistik, men hade själv noterat att det röks mycket mera i Sverige än i Australien.

Nu ser vi fram emot ett nytt spännande år med intressanta artiklar i Down Under och många spännande föreläsningar, som vi hoppas att ni medlemmar medverkar i.

God Jul och ett Gott Nytt År! ★

CITY EXPLORER

Text & Foto: Mikael Wähleman

Den gamla klockan som hänger i mitten av stationshuset visar kvart över tre. Det är lördag och ett lugnt sorl hänger över lokalen. Människor passerar med stora väskor på hjul, några barn sitter på golvet och leker. Trots att det är en fin vårdag med sol och uppmot 20 grader är det vanligt med jackor. Folk har ju andra referensramar för vad som är varmt i Sydney. Ett tåg glider ljudlöst in på perrongen, bara lokföraren stiger ur. Jag reser mig och går ut mot Pitt Street, ut mot knoppande träd, myllret av människor på gatan och doften av en vibrerande storstad. Kryssar mellan alla människor mot Paddys market. Det är det enda go-to ställe om man känner ett behov av att inhandla souvenirer. Men här finns så mycket mer. Varje handlare utnyttjar varje millimeter av sitt utrymme till varor. Här finns smycken, smink, kläder, prydnadssaker och även en frukt- och grönsaksmarknad. Trots att det är lördag finns det ändå plats att röra sig ganska fritt, våren börjar först på tisdag och högsäsongen är inte riktigt här ännu.

Ett par uppenbara turister med de rätta attributen (kamera runt halsen, solhatt och bekväma vita gym-paskor) ser lite förvirrade ut där de står framför ett stånd som bågner av alla saker man kan tänka sig, koalor, kängurur och olika varianter på former av den australiska kontinenten eller tryck av densamma. Vill man ha något lite extra bisarrt kan man köpa en riktig känguruarm där klorna fungerar som en ryggkliare. Det hoppar jag bestämt över och köper lite gosdjur och t-shirts till barnen. Det skulle ta timmar att vandra bland alla stånden, men jag vill utnyttja dagen till andra saker.

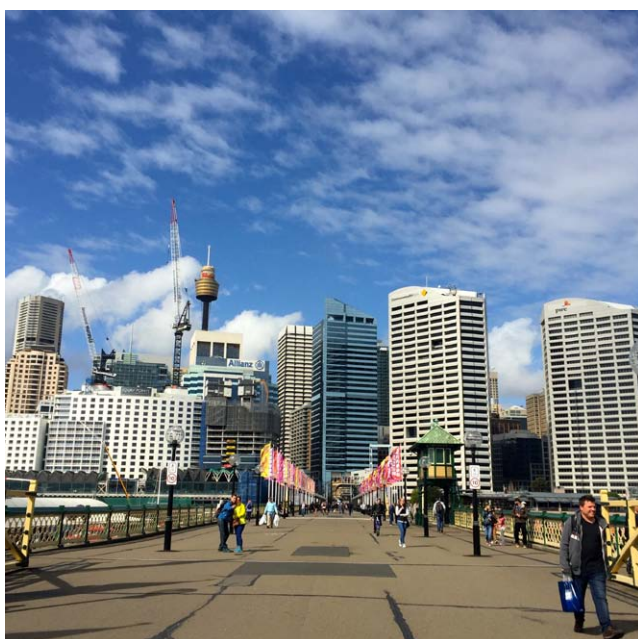
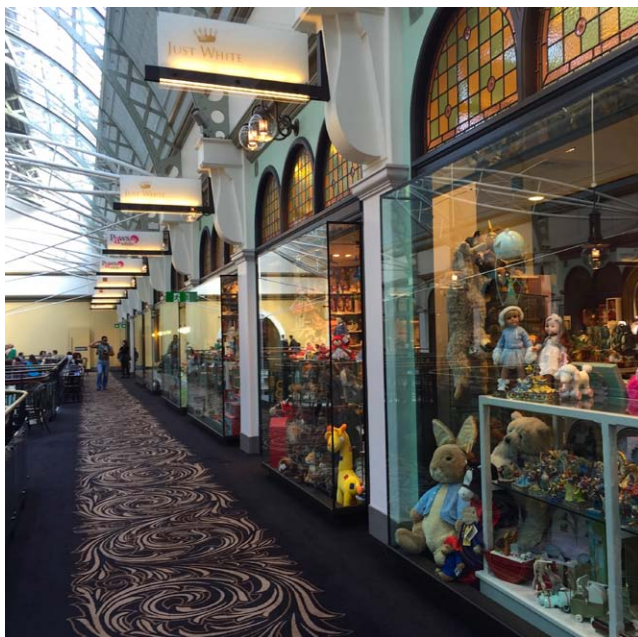
Tar mig ut, går in på Dixon Street, som är en liten gågata. Restaurangborden går långt ut i gatan och träden tar sin beskärda del. På vägarna lyser neonskyltarna med kinesiska tecken, för detta är ju Chinatown. En asiatisk ung tjej sitter på en liten pall och gör karikatyrteckningar på den som vill betala. Två kvarter senare leder en gångbro smidigt över

den hetsiga sydneytrafiken till ett betydligt lugnare Darling Harbour.

Trafikljudet sänker sig till ett behagligt lågt bakgrundsbrus och restaurangerna breder ut sig på högersidan. Den andra sidan upptas för närvarande av höga staket som förhindrar människor att komma in på den stora byggsplatsen. Darling Harbour genomgår just nu en stor transformation. Sedan den färdigställdes som rekreationsområde 1983 och sedermera fick en ansiktslyftning inför sommar-OS 2000 har den alltmer befäst sin position som ett av ställena turister naturligt flockas kring.

Vid pingisborden i cement har flera samlats för att spela, en förlupen boll får en ibis-fågel att rusa iväg halvt skräckslagen. Även de stationära motionscyklarna har attraherat två kvinnor som snarare verkar tycka att det var roligt att prova på lite än att faktiskt träna. Jag fortsätter ner mot hamndelen. Två killar susar förbi på varsin el-motoriserad enhjuling, huvuden vrids, det pekas och viskas åt denna nymodighet. Ett oemotståndligt sug efter kaffe gör att jag smiter in på Starbucks och beställer den största varianten av en cappuccino som går att få. Med beställningen i min hand går jag upp på övervåningen och sätter mig vid den stora glasfasaden för att betrakta folket som rör sig utanför. En guide från ett närbeläget hostel går förbi med ett helt knippe nyanlända backpackers med kameramobilerna i högsta hugg för att kunna ta den bästa selfien som genererar mest likes från de hemmavarande.

Med mycket kaffe skvalpande i magen rundar jag Imax bion, går upp för trapporna till ännu en gångväg över trafiken och tar mig åter in mot högshuset. Kämpar mig uppför den branta Druitt Street och ser snart den imponerande Queen Victoria Building som, trots de omgivande skyskrapornas höjd, ändå drar blicken till sig genom sin arkitektur. Sedan öppnandet 1898

har den inhyst många olika affärer, caféer och till och med en konserthall. Idag är den ett köpcenter med över 200 butiker i den dyrare klassen, men även om plånboken inte passar utbudet här är det väl värt att ägna sig åt fönstershoppande i det många specialbutikerna. Jag lunkar sakta igenom våning efter våning, tittar i skyltfönster, tar in atmosfären och njuter av arkitekturen. På översta våningen ligger Yama, ett fik med japansk prägel. Sittandes vid ett av borden, som är placerade utanför själva fiket, är utsikten perfekt för att titta på alla människor som rör sig på de olika våningarna.

Är på väg neråt i byggnaden, från de lite lugnare övre våningarna till de understa som fungerar som transportsträcka för stressade storstadsbor som här har möjligheten att gå under hus och vägar. Jag följer det smala stråket och känner dofter av kaffe, tvålar och parfymer.

Plötsligt öppnas utrymmet upp och jag befinner mig i foodcourten på Central Plaza. Längs med sidorna finns restaurang efter restaurang med smaker från hela världen, naturligtvis med en viss övervikt för det asiatiska köket. Sushi, malaysiska nudelsoppor, indiska naanbröd och färskpressad juicedrink. Det är svårt att inte hitta något man är sugen på och det till en mycket rimlig peng.

En stor djup tallrik med nudelsoppa står på mitt lilla bord. Här kan man inte fuska med någon gaffel. Pinnar och en sked är det som står till buds. Det smakar fruktansvärt gott. Magen fylls i lugn takt, det är omöjligt att stressa i sig detta, det är väldigt varmt till en början och sedan är bitarna svåra att plocka upp för mig som inte har vanan inne.

Egentligen hade jag helst velat ha en hammock att vila på efter måltiden. Mått är bara förnamnet. Men jag vill se mer så jag tar mig uppför trapporna till Pitt Street. I just detta kvarter är gatan en gågata. Fullt med folk, en ensam man med gitarr står mitt i gatan med sin förstärkare och spelar. Hans melodiska toner får många att slå av på takten och stanna upp, storstadsstressen pausas för en stund och man är i nuet. Gitarrens toner försvinner bakom mig medan jag rör mig mot Hyde Park. Där står två medelålders män och spelar schack med halvmeterhöga pjäser. De suger båda två på varsin cigarett, kanske hjälper det tankearbetet. På bänkarna runt omkring dem sitter flera män för sig själva och betraktar partiet. Stadslivet runt omkring bekommer dem inte. Några få regndroppar letar sig ner till marken men mer än så vill inte molnen ge. Medan det stora gångstråket med sina höga träd på sidorna tar vid på min högersida, korsar jag snabbt parken på kortsidan och rör mig mot ett större grönområde, The Domain. Att det är populärt bland joggare råder det inget tvivel om. Det första som möter mig är en yngre tjej som står och stretchar efter en löprunda. Jag går längre in, träden blir fler och fler, trafikljuden lägre och lägre.

Snart står jag vid ingången till Sydneys botaniska trädgård. Den har inte riktigt kommit igång än, våren är fortfarande ung. Färgen på landskapet framför mig är genomgående grön och endast några färgglada klickar av blommor lyser upp de nu ganska smala gångstigarna. När jag gått igenom trädgården öppnas det upp igen, stora öppna gräsytor. Familjer har picknick, barnen springer omkring och jagar fåglar, några ligger och solar. Nu kommer vattnet tillbaka men skiljs från parken av en meterhögh stenmur. Jag går längs kanten och en välbekant syn når mina ögon. Stående vid Mrs Macquarie Point, längst ut i The Domain ser jag bilden som klätt alla fotoalbum från dem som någon gång besökt denna stad. I förgrunden vattnet och The Domains alla träd som sedan övergå till Sydneys vackra skyline och avslutas med operahuset och Harbour Bridge.

Kamerastativen står tätare här än någon annanstans i denna stad, och imorgon kommer även jag att stå här och föreviga min närvaro down under. ★

AUSTRALIENS AMBASSADÖR

på besök i Lund

Text: Erwin Apitzsch - Foto: Emely Parkinson

Australiens ambassadör i Sverige, Gerald Thomson, är stationerad i Stockholm men är också ambassadör för Finland, Estland och Lettland. För besöket i Lund den 25 november hade han föreslagit en träff med Vänkskapsföreningen mellan dagens möten med representanter för Lunds universitet och kvällens föreläsning i regi av Utrikespolitiska Föreningen. I ungefär en och en halv timme hade Vänkskapsföreningens medlemmar och några studenter möjlighet att lyssna till ambassadören och att ställa frågor. Vi som var där fick en god inblick i ambassadörens arbetsuppgifter och svar på de frågor vi hade. Gerald Thomson har varit ambassadör i Stockholm sedan den 1 januari 2013. Ambassadpersonalen är ganska fåtalig och består av tre australiska personer. Nästa anhalt för Gerald Thomson blir ambassaden i Beijing med en personalstyrka på över 100 medarbetare.

Senare på kvällen höll ambassadör Gerald Thomson ett föredrag med titeln "Australia in the World" på Café Aten inför ett 60-tal åhörare, av vilka merparten var studenter. Det hade säkert kommit fler studenter om föredraget inte hade kolliderat med fotbollsmatchen Malmö FF-Paris Saint-Germain i Champions League. I det 50 minuter långa föredraget fick vi en historisk exposé från aboriginernas historia, den engelska kolonisationen 1788, Australiens självständighet 1901, första och andra världskriget och immigrationspolicyn till dagens situation med terrorhot.

Vid tiden för det första världskriget hade Australien fem miljoner invånare, huvudsakligen härstammande från Europa. 400 000 soldater deltog i världskriget och 60 000 dog, vilket hade en mycket stor effekt på samhället. Under andra världskriget var policyn att alliansen med USA skulle stabilisera det politiska läget i Asien. Idag uppgår den australiska försvarsmakten till 59 000 personer och policyn är att bidra med militär aktivitet i syfte att verka för global säkerhet med särskilt fokus på stabilitet och trygghet i den närliggande regionen. Alliansen med USA har varit i 64 år och den amerikanska marinkårens närvaro betraktas som en förutsättning för stabilitet och ekonomisk utveckling. Australiens policy vid gränskonflikter, till exempel mellan Kina och Japan, är att förhålla sig neutralt. Ett led i att minska risken för missförstånd och konflikter är att bygga nätverk i regionen.

Australien är ett immigrationsland och tar årligen emot drygt 200 000 människor. Den geografiska närheten till Asien medför att de flesta immigranter kommer från Indien och Kina. Cirka två miljoner

australier är födda i Asien. Men även européer tas emot. Som exempel nämnde ambassadören att Melbourne är den tredjestörsta staden i världen med greker efter Aten och Thessaloniki. Flyktingströmmen i världen har medfört att Australien tar emot 22 000-30 500 flyktingar per år, men policyn mot båtflyktingar är hård. Ledstjärnan för flyktingpolitiken är att återförena familjer.

Terroristhotet i världen har högsta prioritet i Australien sedan 2001. Hittills har 60 personer arresterats, 35 har åtalats och 26 har dömts för terroristhandlingar. Australiska medborgare som deltar i väpnade strider i andra länder är ett akut problem. 30 personer har återvänt från strider i Syrien och Irak och minst 110 personer är kvar där. 190 personer i Australien bedöms aktivt stödja extremistgrupper eller planerar att resa till destinationer med pågående stridshandlingar.

Det ekonomiska samarbetet i regionen är mycket viktigt för Australien, som har haft en ekonomisk tillväxt i 24 år och vars export till 75 procent går till asiatiska länder. Det ekonomiska bidraget till länder i Asien, bland andra Indonesien och Papua Nya Guinea, uppgick 2014-15 till fem miljarder australiska dollar. Handelsutbytet med Sverige i form av varor och tjänster uppgår till 2,8 miljarder australiska dollar och är mest till Sveriges fördel.

Kopplingen till Europa är fortfarande stark och kommer till uttryck i gemensamma värderingar i de stora världsfrågorna. Australien tillhör de grundarna av FN och agerar aktivt för att bidra till global säkerhet, nedrustning, mänskliga rättigheter och demokrati.

Föredraget avslutades med lite statistik om Sverige. I Australien finns det 34 000 personer med svensk anknytning. Årligen besöker 30 000 svenskar Australien och 1 800 svenska studenter studerar där.

Den efterföljande frågestunden präglades av politiska frågor, vilket kanske inte var så konstigt med tanke på att det var Utrikespolitiska Föreningen som arrangerade mötet. Frågor om att studera i Australien välkomnades av ambassadören, men det erbjudandet var det ingen som nappade på. En student uttryckte missnöje över att ingenting hade sagts om klimatfrågorna, men fick svaret att föredraget skulle handla om det politiska och ekonomiska läget. Ambassadören svarade dock att klimatfrågan är ett kontroversiellt ämne, även inom de politiska partierna. Mötet avslutades med att Gerald Thomson fick uppskattande applåder för ett informativt föredrag. ★

PÅ SAFARI I VÄSTRA

Ett nedslag från en 10-dagars safari från Broome till Perth

Kvart över sex på morgonen kommer vår Truck Bus och hämtar oss utanför hotellet i Broome. Den ser ut som en vanlig buss, förutom fronten, men har både starkare motor och fyrhjulsdraft. Det känns lite pirrigt. Snart skall vi träffa våra medresenärer som vi skall tillbringa tio dagar tillsammans med i vätt och torrt. Vi vet att vår chaufför också är vår kock och vår guide och att vi förväntas hjälpa till med all matlagning och disk under resan. Vårt boende kommer att vara enkelt, en del nätter i tält, andra på vandrarhem.

Det visar sig att vi bara blir åtta passagerare i åldern 20 till 75 år. Trots ålderskillnaden svetsas vi samman till ett bra gäng, och visst kändes det lite tomt när våra vägar skiljdes efter tio mycket innehållsrika dagar tillsammans.

På väg ut i ödsligheten

Skulle någon, innan vi gav oss iväg, ha berättat att vi på vår första dagstepp bara skulle ha en uppförsbacke och två kurvor framför oss skulle vi ha trott att vi hade hört fel. Sträckan Broome – Port Hedland är över 60 mil lång och är i princip en enda lång raksträcka. På båda sidor av vägen sträcker sig, så långt ögat kan nå, ett mycket vidsträckt och ödligt bushlandskap. Jag har aldrig någonsin upplevt ödsligheten så påtaglig.

Vi kommer under vår resa att förflytta oss från Broome till Perth med det

första uppehållet på en camp strax norr om Port Hedland. Därefter följer några dagar i Karijini National Park innan vi fortsätter mot Ningaloo Reef, Coral Bay och Shark Bay. Från Shark Bay tar vi oss sedan söderut mot Kalbarri och Cervantes innan vi slutligen når Perth. Jag har valt att göra ett litet nedslag i Turquoise Bay

Farliga strömmar i Turquoise Bay

Den femte dagen på vår resa ska vi ut till den norra delen av Ningaloo Reef och den underbara lagunen Turquoise Bay för att snorkla. För mig personligen är den här delen av resan det som har jag sett fram emot allra mest. Eftersom jag förmodligen har varit fisk i ett tidigare liv kommer jag säkert att känna mig som hemma bland mina avlägsna släktingar.

Vi kommer till ett fantastiskt vackert kustslättlandskap med otaliga sanddyner, laguner, vikar och vita stränder. Sanden ser ut och känns som puder mellan tårna. Den är nästan glödhet. Vi är som barn på nytt och vi vet inte hur fort vi skall få på oss vår utrustning och glida ut i det turkosfärgade varma vattnet för att göra vår första tur på revet. Vår guide vet förstås vad det hela handlar om och varnar oss för de risker som finns med att ge sig ut i främmande vatten, olikt det vi är vana vid. Jag tror att vi alla är medvetna om tidvattnet och att det på vissa ställen uppstår särskilt starka utgående strömmar, så kallade "rips" eller undervattensströmmar. Vad jag inte är medveten om är att de är så starka!

AUSTRALIEN

Text & Foto: Tomas Lundin

Jag simmar ut ett trettiotal meter från stranden, halvvägs till revets mitt och har full uppmärksamhet på den underbara undervattensvärld som finns under oss. Jag känner att det emellanåt drar lite i armar och ben, men lyckan över att ligga och snorkla i ett av världens vackraste och artrikaste korallhav är fantastisk. Allt det som fram till idag har varit en dröm, har nu blivit verklighet. Allt det jag ser och känner tar överhand och jag är, trots alla varningar, inte medveten om hur långt jag har drivit iväg.

Plötsligt känner jag hur strömmarna blir starkare och starkare och att det, hur jag än försöker, tar stopp när jag tar simtag efter simtag. Med alla krafter i ben och fötter försöker jag paddla mig ur havets grepp. Då, just då, kommer jag ihåg vad vår guide hade inpräntat i oss om vi skulle få problem: "Whatever you do, turn around on your back, move your feet as much as you can and practise backstroke!" Efter en stund kände jag att jag hade läget under kontroll och att jag kunde ta mig tillbaka till lugnare vatten. Jag var helt utmattad.

Känslan över att jag inte hade haft en chans om jag hade varit ännu längre ut och strömmen hade tagit tag i mig ordentligt kunde jag inte ta in just då, men några timmar senare kom en känsla av obehag och till och med skräck över hur det kunde ha slutat.

Jag vill absolut inte överdriva det som hände, men det är viktigt att ha respekt för havets krafter och att lyssna på dem som har varit med förut. Hade jag drivit ytterligare några tiotal meter och kommit nära en mindre klippudd, hade jag helt säkert hamnat i en ännu starkare undervattensström, i den beryktade "ripen." Vad du än gör, "Don't be rash!" Var inte övermodig! Jag borde förstås ha kommit ihåg vad vår guide hade sagt till

oss innan vi gav oss iväg ut. Vi är snart ute igen, men den här gången lite närmare stranden och med full kontroll över var vi är någonstans. Det gäller att hela tiden veta var vi har land någonstans.

Det blev en ändå en fantastisk förmiddag! 27 grader i vattnet och drygt 30 grader i luften. Trots att vi låg ganska länge i vattnet såg vi inga andra djur eller fiskar än de som vi stirrade på genom cyklopet. Det vi såg var ändå tillräckligt för att stilla nyfikenheten och att väcka intresset för ytterligare en dag på revet. I Coral Bay skulle vi åka båt och snorkla lite längre ut, men i lugnare vatten. ★

TOMTEN I BADBYXOR

*Hur firar man egentligen jul
på Nya Zeeland när solen
skiner, folk badar, grillar på
stranden och allting blommar.*

Text & Foto: Åsa Duffy

För Nyzeeländare är julen den största högtiden på hela året.

Då får skolbarnen sex veckors lov och många företag stänger sina kontor och har ledigt från julafton fram till den 26 januari. Det är också under den här tiden på året som de flesta familjer har semester. Trots att jag nu bott på Nya Zeeland drygt fyra år har jag ännu inte vant mig vid att se tomten i badbyxor och sandaler. Att tända levande ljus mitt i sommaren känns sådär men jag gör det i alla fall. Jag brukar också baka och mina pepparkakor är mycket omtyckta och flera bad mig om receptet då jag bjöd vännerna på dem. Visst finns det pepparkakor här men de är mesiga i smaken medan det är mer riv i våra svenska. Jag brukar också adventspynta, vilket jag alltid får förklara vad det är eftersom det inte firas advent här överhuvudtaget. Jag är ensam om att ha adventsstjärna i fönstret och elektrisk adventsljusstake. Här börjar julsmyckningen redan i oktober. Överallt dekoreras det med girlanger och julprydnader och ståtliga julgranar syns i butiker och på torg utomhus. Jag tycker att det är mer överdrivet och amerikanskt pyntat här än vad det är i Sverige. Mycket kitschigare och så långt från halm och mossor man kan komma. Eftersom det är den ljusaste tiden på året så är det inte lika stort med ljusslingor och upplyst pynt här. Det finns dock en berömd gata i Auckland som blivit en riktig turistattraktion, eftersom de boende där försöker överträffa varandra i kitschiga ljusslingor som dekorationer på sina hus. I november och december har de flesta städer på Nya Zeeland en Santa Parade. Det är en parad med självaste jultomten såklart, barn och vuxna utklädda till clowner, sagofigurer och människor som dansar och uppträder till musik. Det är en av höjdpunkterna i varenda stad och är en tradition från början av 1900-talet och är en kommersiell företeelse för butiker och varuhus att marknadsföra sig men sponsras också av olika välgörenhetsorganisationer. Julgran är viktigt men här är det ingen gran utan ett slags tall i varierande storlek som blir julträd. Julens högtid firas på juldagen och julen är den tid man vill umgås med familj och vänner. Sverige är ganska unikt med att fira den 24 december. Tomten här lämnar julklapparna i en stor strumpa eller under granen natten den 24 december, och på morgonen därpå alltså öppnas julklapparna. Det är vanligt att man äter skinka eller kalkon med ugnsbakade grönsaker till eller så blir det barbecue för det är ju trots allt sommar. I min familj här på Nya Zeeland smyger jag varje år in några svenska traditionella julrätter och det som blivit mest uppskattat är Jansons och föga förvånande nog rödbetssalladen. Nyzeeländare är ju som bekant mycket förtjusta i rödbetor i alla dess former och i all mat. Efterrätt blir ofta färskor som jordgubbar, björnbär och hallon eller den traditionella pavlovan. En annan rolig tradition är att man vid dukningen av bordet delar ut en smällkaramell, en så kallad christmas cracker, som man sedan drar isär med sin bordsgranne. Har man tur får man den delen som har en liten present. I annat fall får man en pappershatt att sätta på huvudet och får gissa en gåta eller dra en rolig historia om det som står på den lilla papperslappen man dragit som nitlott. Dessa smällkarameller säljs i butik och de finns i alla prisvarianter beroende på innehåll. Eftersom det är sommar är det många som firar julen på stranden med hela familjen och campingplatserna är ofta fullbokade under julhelgen sedan månader i förväg. Många Nyzeeländare som har lantställen åker iväg till dem över jul och nyår och i städer som Auckland och Wellington blir det väldigt folktomt och lugnt under den här tiden på året. Min erfarenhet av jul på Nya Zeeland är att det inte tas lika allvarligt som i Sverige när det gäller traditioner. Hur man firar jul här är väldigt mer varierat men det är inte så konstigt eftersom landet har byggts upp av invandrare från hela världen och därför har folk skapat sina egna traditioner. Oavsett hur man firar är själva huvudsaken att man firar med nära och kära och äter tillsammans. ★

Resa själv, med sällskap eller både och?

Den frågan har du nog ställt dig vid flera tillfällen. Du är sugen på att åka till landet som alla pratar så varmt om, det vill säga Australien! Men frågan är om du vågar åka iväg själv eller om du måste vänta tills du lyckas hitta den där rätta resekompisen på hemmaplan som är beredd att resa med dig under x antal månader.

Text & Foto: Linnea Nilsson-Waara

Rätt tid i livet

Samma fråga ställde jag mig själv innan jag påbörjade mitt livs äventyr. Jag hade under flera års tid funderat på att åka iväg, men det skulle ske efter att jag hade avslutat min fotbollskarriär. Sagt och gjort så kom den dagen då jag inte kunde fortsätta med fotbollen och tankarna på Australien och Nya Zeeland började på allvar att ta fart. Men...vem skulle åka med mig? För det första är det inte så lätt att hitta en person som kan pausa sitt liv i Sverige och åka bort så lång tid och för det andra så måste kemin mellan dig och din resepartner stämma bra överens, eftersom ni kommer att vara så tätt inpå varandra under stor del av resan. En tredje aspekt att ha i åtanke är om ni båda är bekväma att göra aktiviteter och utflykter på egen hand eller är den ena mer beroende av den andra? Detta kan i sådana fall leda till konflikt och bli ett problem som begränsar dina resplaner. Här är det viktigt att ni har gjort en överenskommelse före avresa om sådant som sannolikt kommer att inträffa under resans gång.

Vad "alla" säger om att resa själv

Jag researchade på olika internetsajter om hur det är att resa på egen hand kontra att resa i sällskap. Majoriteten säger att det är det bästa de har gjort i hela sitt liv och berättar om hur stolta de är över att ha genomfört resan på egen hand. Andra menar att det är fördelaktigt med att vara i sällskap på grund av ekonomiska skäl. Näväl. Detta var ett litet utkast från min research innan jag bestämde mig för att åka iväg på egen hand.

Nu när jag har varit på resande fot i cirka två månader kan jag lugnt konstatera att det är ett av de bästa beslut jag någonsin har tagit. Jag har mött så många människor från så många olika kulturer. Både lokalinvånare, människor från Nederländerna, Tyskland, Costa Rica, Kina, Korea, USA och England. Listan kan göras ännu längre. Majoriteten av de jag möter är också sin egen boss vad gäller resandet. Något jag har

upptäckt är att backpackers är väldigt "open minded" och äventyrliga. Det gör det väldigt lätt att komma i kontakt med varandra. Även australiensarna är extremt positiva och öppna, vilket gör det enkelt och trevligt att resa i landet.

Vänner för livet

Oavsett om du väljer att åka själv eller i sällskap så kommer du att ha massor med sällskap när du kommer till Down Under. Du kanske reser själv, men du är aldrig ensam. Det kan jag skriva under på! På min resa har jag träffat människor i alla åldrar, och då menar jag från 18 år och upp till 67! Den äldre kvinnan träffade jag på Nya Zeeland och hon hade alltid haft en dröm om att åka iväg och hajka i landet. Hon var en riktig inspirationskälla och visar att ålder inte utgör ett hinder för att våga åka iväg. Allt handlar om vad hjärtat vill och sedan tror jag att de praktiska bitarna kan lösa sig så länge man jobbar för det. Man har ett liv och det ska man leva fullt ut!

Jag vill säga att jag har skaffat mig vänner för livet här nere. Och det bästa av allt är att jag har kvar många månader innan jag åker tillbaka till Sverige. Min resa är en kombinationsresa, vilket innebär att jag har rest på egen hand i 2,5 månader och i mitten på december ansluter min tvilling-syster till resandet. Jag kommer också att rekommendera henne att göra sig en egen rutt under tiden hon är här, men första tiden kommer vi att resa tillsammans. Detta känns som den perfekta kombinationen för mig.

Jag hoppas att denna artikel kan hjälpa dig som funderar på om du ska våga åka iväg själv. Mitt budskap till dig är: Våga ta steget! ★

För mer inspiration vänligen kika in på följande sidor:

www.waaraworldwide.com

Facebook: Waara World Wide

Instagram: @waaraworldwide

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

7/2 Föreningsstämma / årsmöte!

Alla medlemmar hälsas välkomna till årsmötet som äger rum i det vackra Gustavsberg utanför Stockholm söndag 7 februari klockan 13.00.

Adress: Hästkovägen 5. Det blir även en presentation av styrelsen och smakprov av föreläsningar.

Five Music Festivals not to be missed over the Australian summer

1. Woodford Folk Festival - www.woodfordfolkfestival.com
2. Falls Festival - www.fallsfestival.com.au
3. Tamworth Country Music Festival - www.tamworthcountrymusic.com.au
4. MONA FOMA - www.mofo.net.au
5. WOMADelaide - www.womadelaide.com.au

Down Under Bar

Welcome down to The new Australian Consulate and Pub in Gothenburg. Home made Aussie pies, gourmet hotdogs and ribs. Andra Långatan 5. 41303 Göteborg. www.downunderbar.se

Nomas bord i Australien utsålda på fyra minuter

Den danska stjärnrestaurangen Noma flyttar till Australien efter nyår. När bordsbokningen öppnade på fredagen så tog alla 5600 platserna slut.

Tasting Australia to be held in May 2016

Tasting Australia is an eight day event of foodie fun held in Adelaide and surrounds that includes long lunches, winemaking, and food grown from South Australia's 12 award-winning regions. Book tickets tastingaustralia.com.au

Full festival program announced for Sydney Gay and Lesbian Mardi Gras

The full festival program for the Sydney Gay and Lesbian Mardi Gras has been announced. From 19 February to 6 March 2016, the program will include Fair Day, The Sydney Gay and Lesbian Mardi Gras Parade, the MG Party supported by the Mardi Gras Film Festival, The Mardi Gras Disco Climb on the Sydney Harbour Bridge and more. www.mardigras.org.au

Australien tävlar i Eurovision igen

För att fira 60-årsjubileet av Eurovision Song Contest 2015 var Australien med som tävlande land i finalen i Wien. Nu är det klart: 2016 kommer de tillbaka.

QT Falls Creek wins at 2015 World Ski Awards

For the third year running, QT Falls Creek has been awarded Australia's Best Ski Boutique Hotel. The 42 designer apartments offer uninterrupted views, unrivalled access to the main ski runs and the chance to escape in style. Book here for next winter. www.qtfalls.creek.com.au

Ska Union Jack släppas på Nya Zeeland?

Fem alternativ finns att välja på då nyzeeländarna år 2016 ska rösta om en ny flagga.

Three musicals to open in Melbourne this December

December sees three musical productions come to Melbourne's theatres. Cats, from December 18 at the Regent Theatre; Georgy Girl – the Seekers Musical, from December 15 at Her Majesty's Theatre; and Fiddler on the Roof at the Princess Theatre, from December 29. www.ticketmaster.com.au

Syrienflyktingar landar i Australien

Australien har tidigare gått med på att ta emot drygt 13 000 flyktingar från olika delar av världen under budgetåret 2015-2016. De 12 000 ytterligare platser man utlovade i september är reserverade för människor som flytt konflikterna i Syrien och Irak. Den australiska regeringen har drivit en hård linje mot asylsökande som försöker nå landet med båt. De som kommer sjövägen har inte fått bosätta sig i Australien utan har skickats till läger i Papua Guinea och stillahavsnationen Nauru.

Frihandelsavtal mellan EU och Nya Zeeland diskuteras

EU och New Zealand är på god väg att påbörja förhandlingar kring ett gemensamt frihandelsavtal. Som en början på detta träffade EU:s handelskommissionär Cecilia Malmström Nya Zeelands handelsminister Tim Grosner.

Organisationsmedlemskap i Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland

Nu är det möjligt för organisationer, föreningar och olika typer av sammanslutningar att bli medlemmar i Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland. Organisationsmedlemskapet innebär att organisationen erhåller ett visst antal av medlemstidningen Down Under. För mer information kontakta ordföranden Erwin Apitzsch, erwin.apitzsch@psy.lu.se

Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen i samarbete med Studiefrämjandet

Är ni minst tre personer och intresserade av något ämne kopplat till Australien eller Nya Zeeland. Starta en studiecirkel

hos vår samarbetspartner Studiefrämjandet. Kontakta ditt lokala kontor för information om vad ni kan få hjälp med. www.studieframjandet.se

Swedes in Australia

Idén bakom Swedes In Australia är att hjälpa Australien-intresserade svenskar att förstå hur det funkar att resa och bo i Australien, samt att göra det lättare för Australiensvenskar att hitta och lära känna varandra. Sajten startades 2012 av Anders Liljeqvist (som bor i Sydney) efter ett par års frustration

över bristen på bra informationsresurser och mötesplatser för svenska Australienvänner. www.swedesinaustralia.com

Australienresor tipsar!

16 fantastiska platser du måste uppleva i Australien. Australien är ett stort land med många vackra platser och otroliga upplevelser. Det kan därför vara svårt att veta vilka platser man bör besöka.

Vi har tagit fram 16 platser (utan inbördes ordning) som vi rekommenderar och definitivt tycker att man bör besöka en gång i livet. Vi kan lova att du har många fina upplevelser framför dig! www.australienresor.se

My Planet tipsar!

Vin och natur - Fokus på fantastiska vinområden - Härliga naturupplevelser - God mat & gott boende 21 dagar från kr. 35.000. www.myplanet.se

Söderhavsresor tipsar!

Med familjen i husbil på Nordön. Upplev några av Nya Zeelands vackraste vyer och landets spännande historia. Med husbil är ni flexibla att resa i den takt ni vill och kan stanna på vilken campingplats som faller er in. Nya Zeeland är ett idealiskt land för husbilssemester eftersom det finns gott om campingplatser, dessutom ofta med både pool, butik och lekplats.

Pris från 13 340:-. www.soderhavsresor.se

Tour Pacific tipsar: Gawler Rangers – 600 km n.o. om Adelaide

Vill du uppleva spektakulär natur och unika djurarter? Då är Gawler Rangers platsen i Australien för dig! Här vandrar man genom skogsdungar och får se några av de 146 fågelarter som finns här. Chansen är även väldigt stor här att på nära håll få se emuoch ett flertal varianter av kängurur. Naturen är sagolikt vackert röd ökenlandskap. Mitt i denna "outback" miljö får man bl.a. uppleva Lake Gairdner som får tankarna på en del av Antarktis med sitt vita gnistrande salt! Kontakta Tour Pacific för en fantastiskt upplevelserik tur till Gawler Rangers! travel@tourpacific.se, www.tourpacific.se

Reef N' beef

Discover the authentic taste of Australia at restaurant Reef N' beef in Copenhagen. Reef N' Beef has been introducing our guests in Copenhagen to the concept of Australian fine dining for more than 20 years. We are thereby the first restaurant in Europe dedicated to the Australian cuisine. www.reefnbeef.dk

Åsa Duffy

föreningsambassadör på Nya Zeeland

Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Auckland, Nya Zeeland. Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Åsa. duffy.asa@gmail.com

Möten med det **VILDA AUSTRALIEN**

Text & Foto: Karin Lindberg

Australien har några av världens mest fascinerande djur och jag tror att många australienresenärer håller med mig. Djuren här är så olika dem vi ser hemma i Sverige och jag blir alltid barnsligt glad när jag ser en koala eller känguru i det vilda. Det är något visst med att se en sömnig grå pälsboll sitta och sova i en trädklyka högt över ens huvud eller att få se en hel kängurufamilj hoppa fram över en gräsbeklädd kulle. Det slår an en sträng av förundran och min fascination tycks bara växa för det här landets speciella varelser.

Australiens spännande djurvärld

Drömmen om att se australiensiska djur i det vilda har besannats flera gånger om och jag har haft turen att se de klassiska djuren emu, koala, känguru och krokodil under mina resor kors och tvärs genom landet. Iakttagelser av dingos, kookaburras och opossums har ökat den där speciella känslan av att befinna mig mitt i den australiensiska naturen, samtidigt som mötet med en krokodil på cykelbanan i Darwin var lite väl spännande. Mötet har ingett mer respekt för djurens värld och jag inser att det gäller att vara beredd på det mesta för plötsligt är djuren närmare än man önskat.

Oväntade möten

Vissa möten har som sagt varit mer överraskande än andra, som när jag såg dromedarer (Tro det eller ej, men Australien har världens största bestånd av vilda dromedarer) ute i öknen och nästan körde fast i sanden i min upprymdhet eller den där gången jag skulle gå på toaletten och en grön trädgroda simmade i skålen. Upplevelsen av att se blå kräftor i regnskogens undervegetation var en ögonbrynshöjare och jag hoppade högt den gången

jag nästan satte mig på ett bo utav en av de mest giftiga spindlarna här, the Funnel-webb spider, vars bett kan döda en människa.

Närkontakt

Man får vara lite på sin vakt, djuren kan komma en väldigt nära ibland som den magpie (en aggressiv skatliknande fågel) som attackerade mig om och om igen när jag cyklade genom dess revir under häckningssäsongen. Pulsen höjdes till max kan jag säga och aldrig har jag cyklat så fort som då! Händelsen skrämde upp mig rejält och jag kan avslöja att jag tog bussen hem.

Jag verkar dra fåglars uppmärksamhet till mig för jag har haft närkontakt med både emu och bush turkey. Emun norpade tag i ett snöre på vårt tält och skakade loss medan jag var inuti en tidig morgon på en camping ute i centrala Australien och den senare. Bush turkeyn följde mig hack i häl under en promenad i regnskogen. Inget fågelgodis som kan förklara uppvaktningen fanns i vare sig tält eller fickor.

Möten vid vatten

Mitt kajakintresse har bjudit på häftiga djurupplevelser. En gång dök en delfin upp och simmade bredvid en stund och en annan gång fick vi se en hel flock framför oss. På grunt vatten har en rocka majestätiskt svept fram under kajaken medan nyfikna pelikaner simmat lite väl nära för maximalt paddelutrymme. Farliga vattendjur har jag dock lyckats hålla mig undan, men en sötvattenskrokodil plaskade till med svansen när vi sent en kväll körde igenom en å i Kakadu National park, så där som man bara gör i Australiens outback.

Ett djur som jag har lagt ner mycket tid och möda på att se i det vilda

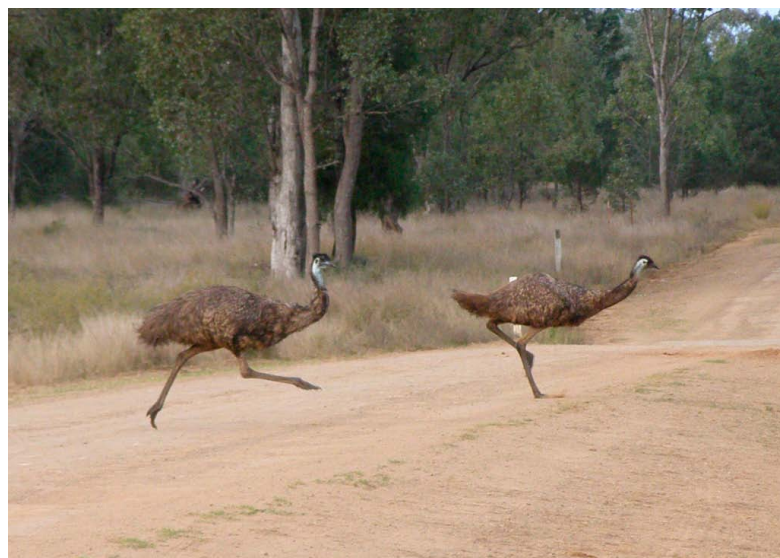
är det förunderliga näbbdjuret. Jag har besökt otaliga zoo och djurparker utan att se minsta rörelse eller plask, så när jag fick höra talas om en nationalpark där man så gott som jämnt kunde se dem i vilt tillstånd, var jag inte sen att åka dit. Jag ringde parkvakten för att försäkra mig om att man sett näbbdjur den veckan, för en bilresa på två dagar är ju en ordentlig resa att ta sig för, för att kanske får se ett skyggt djur. Jag fick med mig en entusiastisk vän och glada i hågen körde vi iväg!

Nästa dag, under sen eftermiddag, anlände vi till nationalparken. Vi knatade direkt ner till ån för att ge oss mesta möjliga chans att få syn på detta udda djur och kan du tro, vi fick se en direkt! Hurra! Glädjen var total! Vi väste av lycka och fler kvävda hurrarop har nog sällan hörts vid den ån. Näbbdjuren simmade kvickt mellan stock och sten och vi fick ibland se dem alldeles nära, både i vattnet och uppe på land. Besöket var alldeles fantastiskt och vi fick se fler näbbdjur än vi vågat hoppas på.

Fortsatt sökande

Men, trots många otroliga, skrämmande och fascinerande djurmöten finns det några djur kvar på min lista, till exempel ljudlöst smygande hjälmkasuarer, björnliknande wombats eller Australiens version av igelkotten, den taggiga echidnan. De är djur som gärna håller sig på avstånd ifrån människan och trots campingturer utanför de vanliga turiststråken har jag inte ens skymtat en fjäder, svans eller tagg, av någon utav dessa tre.

Sedan jag flyttat till södra Australien hoppas jag få se wombats och echidnas då de sägs finnas gott om dem här. Jag är spänd av förväntan och vi får väl se vad nya djurupplevelser, nästa campingtripp eller rent av vad nästa tur på cykelbanan, kan ge. Djuren finns överallt runt omkring oss och som sagt ofta närmare än väntat.. ★

SEX BÄSTA CAFÉERNA för frukost i Sydney

1. Lox Stock and Barrel

VAR: 140 Glenayr Avenue, Bondi Beach, 2026 NSW

MISSA INTE: LOX BAGEL

Detta underbara café ligger ett stenkast från huvudgatan Hall Street och cirka fem minuters promenad från stranden. Vill du spotta riktiga locals som kommer in för att avnjuta en aftersurf-frukost är detta det rätta stället.

Mycket goda fisk- och vegetariska rätter och kaffe i toppklass. Vill du sitta i lugn och ro och njuta av eftermiddagssolen finns där en lummig innergård med grusgång och små franska vita bord. Ofta väntetid för större sällskap under helgdagar.

2. Porch and Parlour

VAR: 17-18 Ramsgate Avenue, North Bondi 2026, NSW

MISSA INTE: Porched eggs

Supertrendigt café i klassisk Bondistil med bord och stolar utomhus och vidöppna fönster. Här man kan avnjuta en frukost samtidigt som man blickar ut över havet. Ambitionsnivån på allt, från meny till inredning och service, är i absolut toppklass. Caféet har

mycket gott rykte och hit åker folk från hela stan. Även öppet för middagar.

3. The Grounds Of Alexandria

VAR: 7A, Huntley St, Alexandria, 2015, NSW

MISSA INTE: Lemonaden och att ta med dig kameran!

Förmodligen Sydneys mest fotograferade och instagrammade café. Mitt i ett anspråkslöst industriområde ligger detta extraordinära café. Med sin stora yta som består av olika cafésektioner, en underbart ljuvlig liten blomsteraffär som säljer regnbågsfärgade

glitterblommor, ett minizoo, och matstånd med allt från brända mandlar till ljusrosa jordgubbsmarmelader är detta café en plats utöver det vanliga. Här kan du ta en snabb kaffe i den hipa restaurangdelen för att sedan strosa vidare till nästa sektion där det grillas hamburgare utomhus. Ej bordsbokning.

4. Gusto

VAR: 2A, Heeley st, Paddington 2021, NSW

MISSA INTE: Make your own sandwich

I det mysiga området Paddington mellan Bondi och centrala delen av Sydney, ligger Gusto i en nedförsbacke på en av Paddingtons trevligaste gator. Det r ett litet café med härlig uteservering och en stor frukostmeny. Möjlighet att komponera sin egen

frukostsmörgås. Strota gärna omkring i området som är grönt och mysigt med superfina hus.

5. Fika Swedish Kitchen

VAR: 5B, Market Lane, Manly, 2091, NSW

MISSA INTE: Toast Skagen

Om du trots allt underbart Sydney har att erbjuda får lite hemlängtan, åk till svenska caféet FIKA i Manly! Dit kommer du bäst via färja från Circular Quay och här kan man med enkelhet spendera en hel dag. FIKA är svenskt och har svenska

specialiteter som räksmörgås, kanelbulle och pyttipanna. Det finns även en liten sektion med svenska matvaror som kaviar, Ahlgrens bilar och knäckebröd. Värmt ett besök och du kommer definitivt att känna dig mätt och belåten med lite mindre hemlängtan.

6. Kawa

VAR: 348 Crown St, Surry Hills, 2010, NSW

MISSA INTE: The Kawa Club Sandwich

I hjärtat av Surry Hills, ett av Sydneys mest omtyckta och populära områden, ligger detta café. Kawa har ett stort urval av vegetariska och veganska alternativ och är ett perfekt café att äta en god frukost på innan du fortsätter att utforska stadsdelen

Surry Hills med dess stora utbud av vintage-affärer och trendiga restauranger. Mysig utomhusdel i romantisk stil. ★

ADELAIDE HILLS OCH EDEN VALLEY

- del av Adelaide Super Zone!

Text: Clas Hardebäck - Foto: Lars Wallin

Strax söder om det varma Barossa hittar vi höga kullar och klippiga formationer som har en helt annan jordmån och klimat. Här är det svalare och fuktigare, även om det förekommer torra år då man ibland måste använda "drip irrigation" för att vinstockarna skall överleva. Detta är en del av det som sedan 1996 kallats Adelaide Super Zone, som består av Barossa, Fleurieu och Eden Valley.

Det första man tänker på i detta svalare klimat är kanske Riesling, och även mousserande viner, som man är mycket duktig på. Vad man kanske inte väntar sig är Cabernet Sauvignon och Shiraz i världsklass!

Brian Croser var tidigt ute och planterade vingårdar här 1979 med planen att göra viner av högsta kvalitet. Han blev mycket riktigt känd som en föregångsman med sina viner från Petaluma och sitt högklassiska mousserande vin "Croser". I närheten fanns även familjen Hill-Smith med sin firma Yalumba, som förstod traktens potential, vilket man visat till exempel med sin Pewsey Vale Riesling. Den finns att beställa på Systembolaget för 165 kronor (73514).

Stephen och Prue Henschke är ikoner som länge har producerat viner i världsklass. Prue sköter vingårdarna i princip biodynamiskt och Stephen är vinmakaren. Deras gamla familjeegendom förfogar över några av Australiens äldsta oymgade Shirazstockar i vingården "Gnadenberg" eller på engelska "Hill of Grace" och druvorna från denna vingård ger vinet som brukar nämnas, jämsides med Penfold's Grange, som Australiens yppersta kvalitetsvin. Detta ikonvin görs på druvor från stockar som planterades av en anfader, Nikolaus Stanitzki, 1860, det vill säga för mer än 150 år sedan!

Hur är då detta ikonvin? Är det oerhört kompakt, monumentalt i frukt och alkohol? Nej, inte alls! De årgångar som jag provat (1998, 1990, 1978, 1977, 1975) visar sig tvärtom vara mycket eleganta viner, snarast lite europeiska i strukturen, men synnerligen komplexa och finstämda viner som inte alls besannat fördomarna om fruktbomber från Australien. Skulle ni vilja infoga denna ikon i er referensbank så kan årgång 2008 (90178) beställas på Systembolaget för 4 982 kronor.

Familjens övriga viner är av synnerligen hög klass och värda att hålla ögonen öppna för när de dyker upp, och jag rekommenderar att man provar dem när man kan. Det gäller främst deras Riesling "Julius", Ca-

bernet Sauvignon "Cyril Henschke" och "Mount Edelstone" Shiraz.

Ger vi oss högst upp i High Eden finner vi på 550 meters höjd Mountadam Wines. Det är en skapelse av David Wynn, från den berömda familjen i Coonawarra. Här var han först på 70-talet med att plantera Chardonnay och Riesling, vilket gjorde honom till en föregångsman i Australiens vinindustri och som också förärade honom den högsta utmärkelsen i denna bransch – The Maurice O'Shea Award. Sedermera köpte jättelika LVMH (Louis Vuitton Moët-Hennessy) egendomen, men det gick inte som man tänkt sig och den är tillbaka i lokalt ägande.

En annan legendar i detta område är Leopold "Leo" Buring och hans legendariska Rieslingviner. Hans motto var: "Winemaking isn't a matter of life or death – it's much more important than that!"

Född 1876 var han kursetta på Roseworthy Wine College och satte sin prägel på kvaliteten av Rieslingviner, både från Clare Valley och Eden Valley. Tillsammans med sin fru Nay byggde han ett hus i Tanund, som kallades Chateau Leonay, och sedan betecknades även hans bästa viner Leonay. Efter hans bortgång 1961 bibehölls varumärket, även om druvorna numera kommer från andra ställen, som till exempel Tamar Valley på Tasmanien. Stilen på vinerna och ryktet att vara Rieslingviner som blir ypperliga efter 10-20 års lagring består också.

Rent allmänt kan vinerna från dessa svala vingårdar ofta lagras ganska länge och utvecklas till fantastiska mogna viner. Låt er inte avskräckas av att de nästan alltid har skruvkork. Det är snarast bättre då de inte löper risk för så kallad korkdefekt. Det som gör att korkdefekta viner stinker mögelkällare är ämnet 2,4,6-trikloranisol, förkortat TCA. Det kan bildas i håligheter i vissa korkar under desinficeringen av korkarna. Skulle ni upptäcka denna typiska mögelkällardoft i ett vin, så skicka ut det om ni är på restaurang, eller lämna tillbaka flaskan till inköpsstället.

I Australien har man sedan 60-talet flitigt använt skruvkapsyler, så kallade Stelvin Caps. Det är kanske den bästa förslutningen som finns och fungerar utmärkt även om vinet är av hög kvalitet och helst skall lagras. Det tidigare nämnda Henschke Hill of Grace som kostar uppemot 5 000 kronor flaskan har numera skruvkapsyl! ★

VI SÖKER RESEBERÄTTELSE till vår medlemstidning Down Under

Kanske befinner du dig i Australien eller Nya Zeeland och upplever vardagshändelser och äventyr som du vill dela med dig av. Har du rest i Australien eller Nya Zeeland och har en intressant historia med koppling till länderna att berätta?

Våra läsare har som regel redan besökt länderna flera gånger och det man vill läsa om är personliga och detaljerade upplevelser. Gärna artiklar innehållande namn och adresser till specifika platser, möten med karaktäristiska människor eller varför inte möten med djurlivet och vildmarken. Allt är av intresse såväl restaurangbesök som sportupplevelser, studier, working holiday, kultur, friluftsliv och arbete med mera. Våra läsare älskar Australien och Nya Zeeland och vill ta del av både vardag och äventyr.

Sänd den tillsammans med högupplösta bilder till:
lars.wallin@australien-nyazeeland.se

Artiklar som publiceras i den tryckta DOWN UNDER ersätts med 500 kr.

Skrivregler för Down Under

Den normala längden av en artikel skall omfatta 700-1000 ord. En artikel ska alltså innehålla minst 700 ord. Om artikeln förväntas överskrida den övre ordgränsen – kontakta redaktören. Dessa regler är till för att innehållet i Down Under skall upplevas på ett enhetligt sätt.

Rubrik

Kort och slagkraftig

Underrubriker

Mycket korta – max tre ord

Ingress

Börja artikeln med något som direkt fångar läsarens intresse.

Förkortningar

Undvik förkortningar såsom t ex, ca, mm, dvs.. Skriv ut dem till exempel, cirka, med mera, det vill säga.

Siffror

Siffror under 10 skall skrivas i text – åtta. Om en mening inleds med en siffra skall den skrivas i text, oavsett talets storlek. Om en mening inleds med ett årtal skall det stå År före – År 2012. Tal över 999 skall skrivas 1 000 (tusen), 10 000 (tiotusen) etc.

Down Under

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch Epost: erwin.apitzsch@psy.lu.se

Chefredaktör: Lars Wallin Epost: lars@larswallin.nu

Annonsbokning: Tomas Eisner Epost: tomas.eisner@sca.amadeus.com

Tidigare utgåvor av Down Under

Vill du som är medlem beställa någon tidigare utgåva av Down Under så sänder vi den till dig mot portokostnad.

Jag heter Jörgen Tjörnvall,
ägare och VD för Flygmäklarna
och reseledare.

I januari 2016 kommer vår
nya version av dessa resor att
vara klar och vi behöver då antingen
separat reseledare för varje land
eller någon med stor erfarenhet
av båda länderna AU/NZ.

Vanligen har vi 2 svensktalande
reseledare med varje grupp.
Du som arbetat professionellt med
dessa destinationer – tveka inte utan
kontakta oss gärna och berätta om
Dig själv – initialt helst via mail.

Hälsningar, *Jörgen*

WWW.FLYGMÄKLARNA.SE

info@flygmaklarna.se
flygmaklarna@telia.com

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i Vänskapsföreningen och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som rese mål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Medlemsförmåner

Som medlem erhåller du förutom vår medlemstidning även förmånen att kunna ställa detaljerade frågor till föreningens ambassadörer. Anders Liljeqvist på plats i Sydney, Australien och Åsa Duffy i Auckland på Nya Zeeland. Vi presenterar fler tillfälliga och långvariga förmåner på vår hemsida www.australien-nyazeeland.se

Bli medlem

Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem. Utöver medlemstidningen Down Under, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet, kan du som medlem få en rad olika rabatter hos olika samarbetspartners.

**MEDLEMSKORT
2015**

NAMN:

www.australien-nyazeeland.se

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via **www.australien-nyazeeland.se**

Foto: Lars Wallin

